

[Socialministeren.]

sen) f. Eks. siger, at Læremestrene vil være utilbøjelige til at antage Lærlinge, hvis dette Lovforslag bliver gennemført, er det et rent Postulat af samme Art som dem, der altid fremsættes, naar der skal ske noget som helst nyt, hvad der da heller ikke sker i højere Grad i dette Land. Alle Mennesker raaber ustandseligt paa Reform, men hvis der gennemføres noget nyt, skriger de, der har raabt paa Reform, højest, og for denne Klasse af Protestanter vil det ærede Medlem altid være et sjældent værdigt Medlem. Det er ikke andet end Talemaader. En saglig Undersøgelse af Forholdene vil vise, at der ikke er nogen som helst Grund for den fornuftige Læremester til at undlade at antage Lærlinge, selv om man vedtager dette Lovforslag. Jeg kan slet ikke anerkende, at der her er Tale om stærkt skærpede Krav, som nu er fremsat fra socialdemokratisk Side. De er fremsat af Regeringen og ikke, som det ærede Medlem mener, fra noget Parti. Hvis det ærede Medlem vilde have de Forslag, man ønskede fra socialdemokratisk Side, specielt fra Lærlingeorganisationerne, kunde han maaske tale om stærkt skærpede Krav i Forhold til den nugældende Lovgivning, men at bruge et saadant Udtryk om dette Lovforslag er meget lidt betegnende.

Det ærede Medlem var kun inde paa enkelte Forhold til Begrundelse eller Belysning af sin Kritik. Det drejede sig særlig om Vanskelighederne ved at skaffe Lærningene den tilstrækkelige Undervisning paa det Grundlag, her er angivet. Paa disse Udtalelser har det 9de tingvalgte Medlem (Carl F. Madsen) svaret.

I øvrigt gaar jeg ud fra, at det ærede Medlem, der talte for Partiet Venstre, ikke har glemt sine Udtalelser fra sidst, da han havde Lejlighed til at holde en længere Tale, den 3. December 1932. Han endte da sin Tale med at beklage

„ikke at kunne give Tilsagn om min eller mit Partis Medvirken til at vedtage det foreliggende Lovforslag i nogenlunde uændret Skikkelse, men jeg tilsiger mit Partis Medvirken til at arbejde for Sagen“ o. s. v. Jeg haaber, han kan gentage dette Tilsagn, hvis han ikke med „arbejde“ mener det, der hidtil er præsteret, for saa har jeg ikke noget at takke ham for.

Det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (Lange) begyndte med 1889. Jeg indrømmer, at der i 1889 var enkelte inden for det daværende Højre, som havde social Forstaaelse i højere Grad, end de tilsvarende Partifæller har det 50 Aar efter. Jeg nærer heller ikke nogen Tvivl om, at hvis jeg havde saa betydelige Personer som Kayser og Bramsen siddende her i Landstinget i Stedet for dem, jeg er nødt til at forhandle med inden for Det konservative Folkeparti, vilde Forhandlingerne glide meget lettere; i saa Henseende er jeg ganske enig med det ærede Medlem. I øvrigt var de Udtalelser, det ærede Medlem fremsatte, hvis jeg maa sige det, af endnu mere fraseagtig Karakter end det ærede Medlems, der talte for Partiet Venstre, det var Postulater og Postulater. Ganske overordentlig vidtgaaende Bestemmelser, blev der sagt, men der blev ikke sagt, hvorfor det var vidtgaaende Bestemmelser, og paa hvilke Omraader de var vidtgaaende. Hele Tendensen i dette Forslag vil føre til et daarligere Forhold mellem Principal og Lærling, end det er ønskeligt, sagde det ærede Medlem — han ønsker altsaa, der skal være et mindre godt Forhold, men dette her var værre end ønskeligt. Jeg ønsker kun, at der skal være et godt Forhold mellem Principal og Lærling, og jeg imødeser stadig Beviser for, at en Gennemførelse af dette Forslag skulde føre til daarligere Forhold, vel at mærke mellem de Principaler, som fortjener at have Lærlinge, og de Lærlinge, som fortjener at blive oplært, og det er dem, der interesserer os, ikke derimod de daarlige Principaler og de daarlige Lærlinge.

Endelig er det ogsaa en underlig Udtalelse, som Kayser aldrig vilde have fremsat, at man her griber ind i Forhold, som naturligt ordnes mellem Principaler, Forældre og Lærlinge, Forhold, der ikke kommer Staten ved. Det vilde Kayser aldrig have sagt, da han netop arbejdede for en Lærningelov, skønt man dengang i Almindelighed var endnu fjernere fra en rigtig Opfattelse af, hvad det er naturligt at gribe ind i fra Samfundets Side, end man er nu. Det kan dog ikke siges at være mærkeligt, at Samfundet, altsaa Statsmagten, ønsker at have et Ord med at sige med Hensyn til Spørgsmaalet om, under hvilke Forhold en meget stor og betydningsfuld Del af Landets Ungdom oplæres og undervises. Det maa